

دی‌دگاه

شماره: ۱۰۳

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۱/۲۱

موضوع: جایگاه آرمان تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه در اسناد بالا دستی کشور

تهیه و تنظیم: دکتر مهدی فتح اله

توضیح اجمالی:

امروزه رقابت در عرصه تولید و تجارت جهانی به واسطه کم‌رنگ شدن مرزهای اقتصادی ابعاد دیگری یافته و کوشش در جهت حمایت موثر از تولید، کار و سرمایه گذاری پایه اصلی این رقابت را تشکیل می‌دهد. اگرچه اصل حمایت‌های هدفمند از تولید، کار و سرمایه بر اساس اصل عقلانیت اقتصادی همواره می‌باید مورد تأکید و توجه قرار گیرد، لیکن تولید ملی، افزایش اشتغال و رونق سرمایه گذاری در کشور مستلزم به فعل درآوردن توان بالقوه موجود است، از این رو این حرکت به یک ابزار محرک نیاز دارد که مناسب‌ترین محرک آن «رقابت» در صحنه داخلی و بازارهای خارجی است. تحقق آرمان تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی سبب پیشرفت و توسعه یافتگی می‌شود و اکثر کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه به منظور توسعه اقتصادی خود، تمرکز بر تولیدات کیفی، توسعه نوآوری، خلاقیت و کار آفرینی و سرمایه‌گذاری را مد نظر قرار داده‌اند.

نکات کلیدی:

کشور ما ریز از این قاعده مستثنی نبوده و با توجه به ضرورت خود کفایی در تولیدات کشاورزی و صنعتی و نیز کاهش وابستگی به درآمد های نفتی، ترکیب سنی جمعیت ایران (جوان بودن جمعیت و نیاز به اشتغال)، وجود نرخ بیکاری نسبتاً بالا، کم‌کاری و بیکاری پنهان، استفاده نامناسب از ظرفیت‌ها و بهره‌وری نامناسب، ضعف زیر ساختارهای کشور و موارد دیگر، توجه به آرمان تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی در همه سطوح بعنوان زمینه ساز توسعه و پیشرفت اقتصادی و دستیابی به مزیت‌های رقابتی پایدار، بعنوان یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر باید مورد توجه بیش از گذشته قرار گیرد. در ادامه برخی دلایل، ضرورت‌ها و الزامات تحقق این آرمان ملی با عنایت به اسناد بالادستی مورد تحلیل و اشاره قرار گرفته است.

جایگاه آرمان تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه در سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در ۱۴۰۴

ردیف	عنوان	مفاهیم و موضوعات مرتبط
۱	برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی در تولید ملی	- کاهش هزینه‌ها از طریق توسعه بهره‌وری منابع انسانی، سرمایه و دیگر عوامل تولید - توسعه اقتصادی دانش بنیان و مبتنی بر فناوری بالا - کاهش هزینه‌ها از طریق بکارگیری دانش و فناوری‌های مدرن - تمرکز بر توسعه و بهبود فناوری در راستای ایجاد مزیت رقابتی
۲	برخوردار از سلامت، رفاه، امنیت غذایی، تامین اجتماعی، فرصت‌های برابر، توزیع مناسب درآمد، نهاد مستحکم خانواده، به دور از فقر، فساد، تبعیض و بهره‌مند از محیط زیست مطلوب	- افزایش سطح رفاه جامعه از طریق کاهش قیمت تمام شده محصولات و خدمات و نهایتاً کاهش تورم - توسعه تولید پاک و مدیریت مصرف انرژی در سطح بنگاه‌ها
۳	دستیابی به جایگاه اول اقتصادی با تاکید رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، ارتقاء نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل	- ایجاد مزیت رقابتی مبتنی بر قیمت جهت فراهم کردن رویارویی با جریان های اقتصاد بین الملل - توسعه اقتصادی از طریق افزایش بهره‌وری تولید و تجارت در کشور - تمرکز بر توسعه و بهبود فناوری در راستای ایجاد مزیت رقابتی

دی‌دگاه

- کاهش قیمت تمام شده محصولات و خدمات در راستای متعادل سازی درآمد و با هزینه‌ها در سطح جامعه

جایگاه آرمان تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه در سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ابلاغی مقام معظم رهبری

ردیف	عنوان	مفاهیم و موضوعات مرتبط با نهضت کاهش قیمت تمام شده
۱	شتاب بخشیدن به رشد اقتصاد ملی	- توسعه اقتصادی از طریق افزایش بهره‌وری تولید و تجارت در کشور - افزایش نرخ رشد اقتصادی از طریق کاهش قیمت تمام شده و نرخ تورم در کشور - توسعه شاخص‌های رقابت پذیری و بهبود فضای کسب و کار در راستای توسعه اقتصادی و تجاری
۲	ارتقاء کار آیی بنگاه های اقتصادی و بهره‌وری منابع مادی و انسانی و فناوری	- توسعه و بهبود بهره‌وری از طریق کاربرد دانش و فناوری‌ها مدرن در سطح بنگاه‌ها - کمک به توسعه و توانمندسازی و افزایش رقابت پذیری بنگاه‌ها - توسعه و بهبود نظام‌های تامین، تولید و توزیع و فروش در سطح بنگاه ها در راستای کاهش هزینه‌ها - کاهش هزینه‌ها از طریق توسعه بهره‌وری منابع انسانی، سرمایه و عوامل تولید در سطح بنگاه‌ها
۳	افزایش رقابت‌پذیری در اقتصاد ملی	- ایجاد مزیت رقابتی مبتنی بر قیمت جهت فراهم کردن رویارویی با جریان‌های اقتصاد بین الملل - بهبود فضای کسب و کار و توان رقابت بنگاه‌ها - توسعه بهره‌وری منابع انسانی، سرمایه و عوامل تولید
۴	افزایش سهم بخش‌های خصوصی و تعاونی در اقتصاد ملی	- توسعه و بهبود فضای رقابتی و جلوگیری از رخداد انحصار - تسهیل تجاری و بهبود فضای کسب و کار در کشور
۵	کاستن از بار مالی و مدیریتی دولت در تصدی فعالیت‌های اقتصادی	- عدم مداخله دولت و اتخاذ رویکرد متعادل سازی سیاست‌های عرضه و تقاضا در بازار - توسعه نقش نظارتی دولت در فعالیتهای اقتصادی
۶	توانمندسازی بخش‌های خصوصی و تعاونی در اقتصاد و حمایت از آن جهت رقابت کالاها در بازارهای بین‌المللی	- توسعه و بهبود فضای رقابتی و جلوگیری از رخداد انحصار - تسهیل تجاری و بهبود فضای کسب و کار در کشور - کمک به توسعه و توانمند سازی و افزایش رقابت پذیری بنگاه‌های بخش خصوصی و تعاونی
۷	آماده سازی بنگاه های داخلی جهت مواجهه هوشمندانه با قواعد تجارت جهانی در یک فرآیند تدریجی و هدفمند	- توسعه بهره‌وری منابع انسانی، سرمایه و عوامل تولید در سطح بنگاه‌ها - توسعه و بهبود سیاست‌های تامین مالی و سرمایه‌گذاری متناسب با قواعد بین‌الملل - تمرکز بر راهبردهای اقتصاد مقیاس و اقتصاد تنوع در تولید و تجارت - ایجاد مزیت‌های مبتنی بر قیمت و کیفیت در سطح بنگاه‌ها

جایگاه آرمان تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه در سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ابلاغی مقام معظم رهبری

دی‌دگاه

ردیف	عنوان	مفاهیم و موضوعات مرتبط با نهضت کاهش قیمت تمام شده
۸	جهت‌گیری خصوصی سازی در راستای افزایش کارآیی و رقابت‌پذیری و گسترش مالکیت عمومی	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه و بهبود فضای رقابتی و جلوگیری از رخداد انحصار - تسهیل تجاری و بهبود فضای کسب و کار در کشور
۹	ایفای نقش جدید در سیاست‌گذاری، هدایت و نظارت بر اقتصاد ملی توسط دولت پس از خصوصی سازی	<ul style="list-style-type: none"> - عدم مداخله دولت و اتخاذ رویکرد متعادل سازی سیاست‌های عرضه و تقاضا در بازار - توسعه نقش نظارتی دولت در فعالیت‌های اقتصادی
۱۰	جلوگیری از ایجاد انحصار توسط بنگاه‌های اقتصادی غیردولتی از طریق تنظیم و تصویب قوانین و مقررات	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه و بهبود فضای رقابتی و جلوگیری از رخداد انحصار - تسهیل تجاری و بهبود فضای کسب و کار در کشور - ساماندهی جریان اطلاعات در شبکه تامین، تولید و توزیع

جایگاه آرمان تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه در سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه ابلاغی مقام معظم رهبری

ردیف	عنوان	مفاهیم و موضوعات مرتبط با نهضت کاهش قیمت تمام شده
۱	بند ۱۶- تقویت و کارآمد کردن نظام بازرسی و نظارت، اصلاح قوانین و مقررات در جهت رفع تداخل میان وظایف نهادهای نظارتی و بازرسی	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه نقش نظارتی دولت در اجرای برنامه‌ها - توجه به توسعه و بهبود بهره‌وری در سطح دولت به عنوان بزرگترین بخش اقتصادی کشور
۲	بند ۲-۲۱- ارتقاء سهم بهره‌وری در رشد اقتصادی به یک سوم در پایان برنامه	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه بهره‌وری منابع انسانی، سرمایه و دیگر عوامل تولید در سطح بنگاه‌ها - ایجاد ساختار مناسب برای هدایت فعالیت‌های بهره‌وری در دستگاه‌های اجرایی - ایجاد نظام تولید آمار در جهت فراهم آوردن زمینه اطلاعاتی مناسب برای محاسبه شاخص‌های بهره‌وری
۳	بند ۳-۲۱- بهبود فضای کسب و کار کشور با تأکید بر ثبات محیط اقتصاد کلان، فراهم آوردن زیرساخت‌های ارتباطی، اطلاعاتی، حقوقی، علمی و فناوری مورد نیاز، کاهش خطرپذیری‌های کلان اقتصادی، ارائه مستمر آمار و اطلاعات به صورت شفاف به جامعه	<ul style="list-style-type: none"> - ساماندهی جریان اطلاعات در شبکه تامین، تولید و توزیع - توسعه زیرساخت‌های فیزیکی و نهادی در کشور در راستای بهبود فضای کسب و کار - توسعه و بهبود فضای رقابتی و جلوگیری از رخداد انحصار - تسهیل تجاری و بهبود فضای کسب و کار در کشور در راستای کاهش هزینه‌ها - حذف رانتهای اقتصادی و ایجاد شرایط مناسب برای افزایش رقابت‌پذیری در کشور
۴	بند ۲۳- اصلاح ساختار نظام بانکی با اجرای کامل و روزآمد قانون بانکداری بدون ربا و نهادینه کردن نظام‌های قرض الحسنه، تأمین اعتبارات خرد و اعتبارات لازم برای سرمایه‌گذاری‌های بزرگ	<ul style="list-style-type: none"> - تامین منابع مالی مورد نیاز بنگاه‌ها در کشور - توسعه و بهبود سیاست‌های تامین مالی و سرمایه‌گذاری در راستای کاهش هزینه‌ها - شفاف‌سازی سیاست‌های مالی و اعتباری بانک‌ها و تامین‌کنندگان منابع مالی
۵	بند ۲۴- ارتقاء کمی و کیفی بازارهای	<ul style="list-style-type: none"> - ساماندهی جریان اطلاعات در شبکه تامین، تولید و توزیع

دی-دگاه

<ul style="list-style-type: none"> - توسعه و بهبود سیاست‌های تامین مالی و سرمایه گذاری در راستای کاهش هزینه‌ها - ایجاد مقررات و دستورالعمل‌های مالی و کنترل و نظارت بر اجراء قوانین در بانکها - ایجاد و پیاده‌سازی نرخ بهره مناسب و متوازن با شرایط جامعه 	<p>مالی (سرمایه، پول و بیمه) با تأکید بر کارایی، شفافیت و سلامت</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - توسعه و بهبود فضای رقابتی و جلوگیری از رخداد انحصار - ساماندهی جریان اطلاعات در شبکه تامین، تولید و توزیع 	<p>بند ۱-۲۵- حمایت از شکل گیری بازارهای رقابتی</p>	۶
تأیید رئیس موسسه:	تأیید رئیس گروه مشاوران:	